

Svensk BRANDKÄRTNING

FARKORGAN FÖR ÖVERIGES BRANDKÄRER

N:o 8. GÖTEBORG.
Joh. Olssons Efr. Boktr.
1912. Aug. 1912

Äges af:
Svenska
Brandmanna-Förbundet.
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare
ERIK BLOMGREN,
Göteborg. Tel. 10125 & 71

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Läs. 25 öre.
Annonsspriser:
I texten 1 kr., å andra platser 70
öre pr cm. och spalt

Brandväsendets utveckling i Härnösand.

Staden Härnösand räknar sina anor från den 11 mars 1585, då den af Konung Johan III erhöll sina privilegier. Under äldre tider var det ett större fiskläge med marknads- och bytesplats. Hit kom den norrländska befolkningen jämte köpmän söder ifrån till den årliga marknaden som hölls vid »den heliga korstid» (korsmässan), då äfven utlagor till kronans uppördsman skulle erläggas. Marknadsplatsen är ännu känd under namn »Korsmässudden», men kallas numera allmänt »Kattan».

Under 1700-talet var det svåra tider för Härnösand. År 1710, natten till den 21 sept. ödelades nästan hela staden af vådeld, och hvad elden icke förtärde plundrades och stals. Genom frihetsår och privilegier blef staden snart åter uppbyggd, men 1714 utbröt åter vådeld, anlagd af skolgossar och nu ödelades allt hvad som sedan förra eldsvådan hunnit uppbyggas, och äfven nu plundrades och stals. År 1721 ödelades staden af ryssarna, denna gång blef förödelsen allmän, 1723 hemsöktes staden af tvänne eldsvådor, hvilka ånyo hotade ödelägga den, men hvilka dock lyckligen begränsades.

Huruvida någon brandredskap fanns i äldre tider vet man ej, men 1712 indelades staden i tre brandkvarter, och 1723 förordnades uppsyningsmän för dessa. År 1729 beställdes af styckgiutaren Meyer en vattenspruta

för 1,000 daler kop. mynt, samt två små handsprutor af malm för 30 daler st., och 1751 öfverenskommo handlandena att i sina hus ha minst ett läderämbar, och de som hade råd borde förse sig med nödiga handsprutor af trä. Efter en 1758 timad eldsvåda förordnades, att i hvarje hus skulle på vinden finnas ett med vatten fylldt kar, samt att de förmögnare skulle ha vattenämbar af läder, och öfriga af trä, hvarjämte stadsprutan skulle upplagas och en branddirektion förordnas.

Därefter beslöts, att de tre som först kommo tillstädes vid eldsvåda och började släckningen skulle tilldelas premier af respektive 12, 9, 6 daler kop. mynt, att spruthus skulle byggas, handsprutor anskaffas, och koncistorium anmodas att skaffa egen spruta, samt att husägare skulle förse sig med hvardera två blecksprutor. 1768 beslöts anställande af brandvakter, två för hvarje natt, samt att magistraten med borgerskapets 24 äldste skulle upprätta en fullständig brandordning, och därå begära landshöfdingens stadsfästelse. Denna brandordning är underskrifven den 14 nov. 1771 å magistratens vägnar af borgmästaren M. Körning och fastställelse erhöles den 28 okt. 1776 af landshöfdingensbetet i Sundsvall.

Den allmänna brandredskapen vid denna tid framgår af Art. 2 § 1 i brandordningen, lyder:

»Magistraten drager försorg, att för pu-

blique räkning, till förvar i stadens spruthus, anskaffas följande brandredskap: En stor slangspruta med därtill hörande vattenkar och släpor, 6 st. handsprutor af metall eller förtent järnbleck, 2 kar, 2 brandsegel om 100 alnar bulldan i hvartera, 8 läderämbar, 8 brandstegar, 10 brandhakar, 6 vattenkastor och 6 svablar, samt § 7

»För Conciatorie- och Gymnasiehusens räkning hoppas magistraten att tidsenlig spruta med slang anskaffas efter därom gjorda löften.»

År 1794 beslöts att staden, som endast hade en mindre spruta, skulle inköpa kronobränneriets större slangspruta för 120 riksdaler r. m. Brandvakter skulle finnas 2 st. Dessa skulle gå omkring i staden från kl. 10 e. m. till kl. 4 f. m. en i söder och en i norra delen af staden, samt vid timslagen alltid mötas vid stora torget, ropande de vanliga klockropen, med tillägg af »hör väktarens rop; och klockslaget, i gränd och gatuhörn. Öfver dessa hade stadsvaktmästaren noga insende och förmärktes tecken till eldsvåda skulle anmälan göras till klockaren, som själf eller genom ringarna skulle ombesörja klämtningen i kyrkklockorna. Några s. k. tornväktare lämnas ingen föreskrift om, och torde sådana endast tillfälligtvis ha funnits i staden, ehuru dylika funnos i de flesta städer, såväl då som ända fram på 1890-talet.

Brandvakten, som äfven representerade ordningsmakten, var beväpnad med s. k. saxar, af hvilkas praktiska nytta någon bland stadens äldre personer måhända ännu äger ett mindre behagligt minne. Förutom brandvakter, som funnos ända fram till 1861, utgick om nätterna under större blåsväder äfven eldvakt, vanligen kallad »blåsvakt», två inom hvarje kvarter. Denna vakt, hvilken utgick enligt turlista på kallelse af kvarteruppsyningsmännen, skulle anskaffas af husägarna och utgöras af välkända, pålitliga och fullvuxna manspersoner.

Brand- och eldvakt hade bland annat att tillse, det stadens innevägnare varsamt umgicks med elden. Det kunde kosta en syndare tre riksdaler och 16 skillingar banko om han somnade från tändt ljus eller föll i Morfeij armar framför kakelungsbrasan. Att bära bart ljus eller röka tobak å gata, eller andra öppna platser kostade lika mycket. Under vinternätterna lär vaken med nit sökt efter ljus, och därvid agerat både anklagare och domare, hvarvid böter uttogs in natura.

De förutnämnda kvarteruppsyningsmännen, hvilka valdes vid allmän rådstuga och sedermera af stadsfullmäktige bland stadens mera ansedda borgare, skulle bland annat tillse brandordningens efterlefnad, utöfva tillsyn öfver eldvakter, och föra befäl vid eldsvåda.

Vid eldsvåda voro alla i staden boende arbetsföra män, och vid behof äfven kvinnor, förpiktigade att deltaga i släckningsarbetet. De skulle vid första tecken till eld »skyndsamt löpa till eldstället med vattenämbar, sår, handsprutor, våta täcken, segel, yxor och annan tjänlig redskap de i hastigheten kunde åstadkomma, görandes all mänsk- och möjlig flit att släcka elden. Den detta försummade fick plikta med böter, fängelse vid vatten vid vatten och bröd, spö eller ris slitande, efter sakens beskaffenhet.»

Någon egentlig indelning förekom icke, utan ordnades menigheten först vid framkomsten till eldstället, där borgmästaren, i hans frånvaro äldste rådmannen, förde befälet. Var landshöfdingen närvarande skulle han taga högsta befälet. Omnämnda brandordning, som lämnar korta och bestämda föreskrifter rakt på sak utan onödiga och omständiga fraser, var onekligen ett stort steg framåt till brandskydd.

Detta synes också framgå ur landshöfdingens stadsfästelse enligt följande

»Resolution.

Jag anser med fullkomligt nöje den sorgfällighet, loflige magistraten i Hernösand genom författning af denna brandordning, för staden vidtagit, och som jag finner densamme lämplig till ändamålet . . . »

Landshöfdings Residenset i Sundsvall den 28 okt. 1776.

A. G. Falkengren.»

År 1803 synes förslag om ny brandordning ha blifvit väckt, men hvarken detta eller fastställd brandordning har kunnat återfinnas, möjligen stannade det vid blotta omnämmandet för att därefter själfddö.

Den 12 juni 1856 erhöil staden ny brandning, denna gång utfärdad af Kungl. Maj:t. Denna föreskref bland annat att staden skulle hålla tre större slangsprutor, jämte särskild spruta för Gymnasiehuset. Dessutom skulle staden vara försedd med en sjö- eller prämspruta. Huruvida den senare någonsin blef anskaffad torde vara ovist — den är emellertid okänd af gamla stadsbor — öfrigt brandmateriel, såväl den allmänna som den enskildes voro desamme som förut.

Bland öfriga nyheter i denna brandordning föreskrefs en brandmästare. Hans enda uppgift synes ha varit att mottaga och förvara den tredje nyckeln till spruthuset, några andra äligganden funnos ej föreskrifna, ej ens som biträdande vid eldsvådor eller brandsyn. Magistraten skulle ärligen fördela samt uppsätta förteckning öfver befäl och manskap till sprutorna. Öfning skulle ske två gånger ärligen, höst och vår, då brandredskapens behöriga tillstånd skulle undersökas. I öfrigt lämnar

brandordningnn detaljerade föreskrifter angående sotning, brandsyn, om skyddsåtgärder mot eldfara och förfarande vid eldsvåda m. m., tillsammans 19 boksidor uppdelade i 45 §§.

Den 4 nov. 1867 fastställde Konungens Befallningsh. i länet »Instruktion för kvarter-tillsyningsmän och eldvakter i Hernösand» hvars hufvudsakligaste innehåll var angivet i brandordningen. Vid denna tid torde staden ha erhållit sin första s. k. sugspruta. Denna spruta, ännu fullt brukbar och en af stadens bästa, är inköpt från firman Shand & Mason i London. Kort därefter synes en alldeles liknande af Svensk tillverkning ha blifvit inköpt. Emellertid synes stadens fäder ej ha varit nöjda med 1856 års brandordning. Den ansågs troligen behöfva förbättras och efter förslag från stadsfullmäktige erhöi staden 1869 resolution å förnyad sådan. Af hvad anledning den skulle förnyas är svårt att förstå, ty några nyheter innehöll den ej. Däremot hade den blifvit förkortad till hälften mot föregående. Några föreskrifter om brandvakt lämnades ej, angående brandredskap skulle sådan finnas till det antal vederbörande bestämde, någon fördelning af befäl och manskap till sprutor och öfrigt redskap lämnades inga bestämelser om.

Denna försummelse eller glömska blef dock godtgjord genom ett »reglemente för Härnösands stads brandkår», fastställd af K. B. i länet den 20 febr. 1872 med ändringar den 16 april samma år.

Detta reglemente var synnerligen omfattande och detaljeradt. Brandstyrkan kallades nu brandkår, och skulle utgöras af hvarje i staden boende arbetsför mansperson mellan 18—55 års ålder, hvilka skulle rullföras och tilldelas viss spruta eller afdelning, öfrigt skulle hvarje arbetsför man eller kvinna vid eldsvåda inställa sig vid vatten eller bergningsafdelning beväpnade med vattenämbar eller brandhakar. I öfrigt lämnades föreskrift om olika befattningshafvande och dess åligganden m. m.

Den år 1875 utkommande »brandstadgan för rikets städer» gaf anledning till att staden samma år återigen fick ny brandordning. I denna föreskrefs att sprutornas antal skulle vara minst 7. Dessutom hade mekaniska verkstaden egen spruta, som betjänades af brandkåren. Befälhafvaren för kåren kallas nu brandchef, hvilken jämte sprut- och afdelningschefer valdes af stadsfullmäktige för ett år, och voro kommunala förtroendeuppdrag. Därjämte förekom en hel del nya bestämelser, delvis med anledning af »brandstadgan». I öfrigt synes föregående brandordningar och reglemente varit grundläggande.

År 1876 inköpte staden från firman Shand

Mason, en ny stor ångspruta, den skulle kunna uppeldas på 15—18 minuter samt leverera 500 kannor vatten pr minut, något som den förförigt ännu kan prestera efter 35 år. Detta var ett redskap af ofantligt stort värde, öfver hvilket stadsborna säkerligen voro ej så litet stolta. Den har också många gånger gjort stor nytta och vid vissa tillfällen säkerligen räddat staden från olyckor af oberäknelig omfattning.

En ny tillökning och förbättring af brandväsendet erhöi staden genom den nyanlagda vattenledningen, hvilken togs i bruk i nov. 1883. Huru många brandposter som då blifvit insatta på ledningen saknas bestämda uppgifter om, men torde ha varit 64 st. Tillkännagifvandet af eldsvåda skedde fortfarande genom bud och klämtning i tornklockorna, hvilket naturligtvis i hög grad försenade ankomsten af sprutor och manskap.

Brandtelegraf hade på sina ställen länge varit i bruk, det så kallade Morse-systemet, men detta ansågs dock för dyrbart för staden. Den numera världsbeckanta firman L. M. Erikson & Co., i Stockholm hade emellertid konstrueradt en brandtelegraf med tillämpning af vi-sare och klaffsystem. Denna brandtelegraf, som då ansågs fylla ganska stora anspråk, hade dessutom den stora förtjänsten, att an-läggoingskostnaderna blef c:a en tredjedel af kostnaden med Morse-system. Under år 1885 erhöi staden brandtelegraf af L. M. Eriksons system. Den materiel, som nu stod till brandkårens förfogande för bekämpande af elden, utgjordes af vattenledningen, en större ångspruta samt 9 större och mindre handkrafts-sprutor, jämte brandsegel och andra nödiga tillbehör. Staden torde således i detta hän-seende vara en af landsortens bäst rustade städer.

Hvad alarmering och utryckning beträffar torde det ha lämnat mycket öfrigt att önska. Sålunda skulle efter ingången larmsignal eller underrättelse om eldsvåda, brandchefen genom bud från poliskontoret först underrättas, och

Jonsreds Fabrikers Aktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprut-slangar af prima kvalitet.

830

lämna tillstånd till alarmering, d. v. s. klämtning. Den som klämtade utan nädigt tillstånd kunde vara säker om böter. Under sådana förhållanden torde nog en eller flera sprutor ha uttryckt före klämtningen och börjat släckningen på egen hand, och det berättas, att den som vågade taga sig dylika friheter, alltid blef klandrad för sina åtgärder, och fick uppbara skarpa skupenser.

De ovanligt stora och många eldsvådor, hvilka som förut nämnts härjade särskildt i Norrland under 1888, hade till följd att brandstodsbolagen äfven här i betydlig mån höjde sina premiesatser. I sammanhang härmed utlofvades premienedsättning för städer som organiserade tidsenlig brandkår. Denna omständighet, nämligen det rent ekonomiskt förmånliga, torde i högts väsentlig grad hafva gifvit anledning till, att frågan om uppsättande af fast brandkår kom på dagordningen, såväl i Härnösand som i en del andra städer.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 21 dec. 1888 väcktes af grossh. C. Modig motion om upprättandet af fast aflönad brandkår. Med anledning häraf tillsattes en komité på tre personer, för utarbetande af förslag. Denna komité tillkallade dåvarande brandchefen i Stockholm, kommandörkapten B. Hollstén, hvilken uppgjorde ett förslag, som sedan granskades af komitén, och öfverlämnades till stadsfullmäktige den 10 febr. 1891. Enligt detta förslag skulle brandkåren bestå af brandchef, en brandmästare, en förman, och sex man, samt ytterligare sex man under natten, jämte två hästar. Dessutom skulle finnas en reserv på minst 200 man. Stadsfullmäktige remitterade förslaget till brandbefälet, som inkom med nytt förslag den 30 mars 1893 enligt det s. k. Karlstadssystemet. Enligt detta förslag skulle brandkåren bestå af, förutom nödigt befäl, 18 man, som tillika skulle göra polistjänst, samt en reservkår och värnpliktiga brandkåren. Äfven detta förslag remitterades nu till en komité för ytterligare granskning. Denna komité skulle inkomma med förslag till ny brandordning och komiterade inkom till stadsfullmäktige med båda förslagen, som slutligen den 12 febr 1895 antogos med några få ändringar.

Den nya brandordningen fastställdes af K. B. den 19 mars samma år, och skulle träda i kraft den 1 därpå följande oktober.

I och med organisation af brandkåren tillkom naturligtvis en del ny och modern eldsläckningsmateriel, bland annat en steg- och redskapsvagn samt en mindre ångspruta m. m.

Om behovet af frivilliga brandkårer i stationssamhällena.

Ur "Skånska Brandkårsförbundets tidskrift".

Här och hvar i vårt land har det frivilliga brandkårsväsendet under de senare åren slagit djupa rötter, detta särskildt på den skånska landsbygden. Att de frivilliga brandkåren ha en stor mission att fylla veta vi ju alla, men det synes mig, som om åtskilligt mera borde göras för att särskildt i stationssamhällerna få till stånd ett ordnad brandväsen. I synnerhet har detta framträd kraftigt efter Malmslättolyckan, der det visade sig att om icke en truppstyrka funnits att tillgå, som snabbt grep in, hade olyckan helt säkert blifvit ännu ohyggligare. Helt öppet har det sagts i pressen, »att om denna olycka inträffat vid någon annan station, där militär ej funnits till hands, hade hela tåget brunnit upp och ytterligare en mängd människolif spillts».

Med detta för ögonen böra alla vakna upp och göra en kraftig insats för organiserandet af frivilliga eldsläcknings- och räddningskårer vid järnvägsstationerna. Svenskens kynne är ju sådant, att han gärna vill hjälpa nödställda medmänniskor, men vid olyckstillfällerna gör han det helt säkert bättre, om hvar och en är med i en organisation, som genom öfning är väl skickad att utföra räddningsarbetet. Dagligen få vi se i tidningarna omtaladt, hurusom vid såväl eldsvådor som andra olyckor folket springer omkring utan att egentligen göra något, tack vare brist på sammanhållning och ledning. Det är därför högt på tiden att ett målmedvetet arbete påbörjas för upprättande af frivilliga brandkårer öfver allt i vårt land och särskildt, som förut nämnts, i de många under det senaste halfseket uppstånda stationssamhällerna.

Som bekant ha de frivilliga brandkåren till ändamål icke allenast att lämna en ordnad hjälp vid eldsvådorna, utan äfven vid andra liknande tillfällen af allmän fara eller nöd. För att kunna träda hjälpare emellan vid olyckor, som kunna tänkas uppstå, är det helt naturligt att de kårer, som allaredan finnas och de som i framtiden komma i verksamhet, äfven förses med nödig sjukvårdsmateriel, såsom sjukbåtar och förbandssaker. Särskildt vid järnvägsolyckor, som trots alla på förhand vidtagna mått och steg ändå komma att uppstå, skulle kårerna, sålunda utrustade, kunna lämna en ovärdelig hjälp. Sakna kårerna medel till till anskaffandet af förbandsmateriel, anser jag att ett upprop till de syföreningar, som finnas på många platser, skulle åstadkomma, att dessa åt brandkåren tillverkade förbandsartiklar.

Statistiken visar, att en stor del af de svårare olycksfallen just inträffa vid järnvägsstationerna, en ytterligare anledning till att de frivilliga brandkärerna där borde, om jag så får säga, slå ner sina bopålar. Den släcknings- och räddningsmateriel, som järnvägsförvaltningarna bestå, är i de flesta fall både oduglig och otillräcklig, utan att någon ändring till det bättre göres. Visserligen skall det på hvarje station finnas en spruta äfvensom en förbandslåda, men då öfningar icke hållas och samaritkurserna för järnvägsmän numera äro indragna förstår hvar och en, hur det egentligen är ställt. Öfverallt i stationssamhällerna, där andra lämpliga organisationer saknas, komme därför de frivilliga brandkärerna att fylla en brist, hvars afhjälpande bör ligga oss alla varmt om hjärtat.

Vårt nya riksförbund har för att få frivilliga brandkärer organiserade vid järnvägsstationerna en stor uppgift att fylla, och det är att hoppas, att detsamm härför erhåller allt det stöd, som så väl behöves. Åt järnvägsmännen vid statens järnvägar bör utverkas tillstånd att tillhöra platsens frivilliga brandkår, hvilket nu är förbjudet. Ingen begär, att de vid öfningar och eldsvåder skola lämna sina ansvarfulla platser, men medlemskapet i kåren kan ha värde vid olyckor inom järnvägens eget område.

Lennart Bondeson.

**Sänd in meddelanden till
tidningen!**

Ett nytt eldfarligt brännstoff.

I Nordamerika och England låter i ledande brandkärskretsar ett nytt eldfarligt brännmateriel mycket tala om sig, emedan det både lätt och hastigt kan fatta eld. Det handlar om en ny uppfinning, hvilken, som det synes, har till ändamål att åstadkomma ett billigt bränn- eller värmemateriel, och som kanske delvis kommer att undantränga kolen eller åtminstone medföra en betydande prisnedsättning af desamma. Den nya briketten är uppfunnen af en genialisk bergsingeniör och kallas »Armstrong-Nordans-brikett». Efter ett egenartadt patenteradt förfarande framställes densamma af halm, lump, pappersaffall, sågspån, sand, kolstybb och fast petroleum. Den nya briketten brinner lätt, besitter en stor värmekraft, förorsakar ingen oangenäm rök, besitter

fordelar och egenskaper, som de som kolen och vanliga briketter inte besitta. I intreserade kretsar ha allt som oftast försök blifvit anställda med det nya brännmaterialet, hvilka försök öfverträffat de högsta förväntningar. Det stora stålverket von Scheffels, hvilket hvarje vecka förbrukar för 1,800 mark kol, gör genom användande af de nya »Armstrong-Nordans-briketterna» en besparing af 1,300 mark i veckan. Det räcker alltså med endast 500 mark. Äfven den engelska marinen har anställt försök, hvilka utfallit till stor belåtenhet, om det blott kunde åstadkommas något medel till undanrödjande af den stora eldfaran, som det nya medlet har med sig. Äfven en annan omständighet står i vägen för ett mera allmänt införande af det nya brännstoffet, hvilket, hvad värmekraft och prisbillighet angår, inte lämnar något öfrigt att önska, nämligen det höga priset på petroleum, hvars fraktkostnader äro mer än tillbörligt höga.

Att släcka en brinnande hög briketter med vanligt vatten har inte lätt sig göra, först då man blandat vattnet med Gautsche släckningsmassa, har elden kunnat släckas.

Brandkärerna ha således att räkna med en farlig gäst.

En ny bindselanordning för kreatur.

En synnerligen aktuell uppfinning har gjorts af tvänne vänersborgare, herr A. och N. Svensson, hvilka i dagarne erhållit patent på en anordning för fästande och lösgörande af kreatur i ladugården. Uppfinningen har särskildt till syftemål att förekomma kreaturens innebrännande vid eldsvåder.

Vi ha redan förut åtskilliga anordningar med samma syftemål, af hvilka en är patenterad af en svensk. Samtliga förutvarande bindslen lida emellertid af den olägenheten att bindslena lösgöras samtidigt med kreaturen, hvilket oftast har till följd att djuren viditrustandet ur den brinnande ladugården krängla in hornen i hvarandras bindslen.

Hrr Svenssons uppfinning skiljer sig från sina föregångare däri att djuren kunna lösgöras med ett enda handgrepp, medan bindslena stanna kvar vid ladugårdsväggen. Uppfinningen består i kombinationer af ett särskildt bindsle samt en fäst-anordning för detta. Fäst-anordningen består af en längs alla basen gående stång, hvilken medelst ett handtag kan

förskjutas i längdriktningen. Framför hvarje bås är stängen försedd med en sidokrok, som föres in i en järnkloss, i hvilken finnas hak, ett för hvar ända om bindslet.

Detta utgöres af en kätting eller dylikt med en ring i hvarje ända. Dessa ringar instickas i järnklossens hak, hvarpå sidokroken skjutes genom ringarne, då bindslet sitter fast. Bindslet är försedt med ett antal ringar på ena länken och genom hvilka den andra bindseländan kan löpa. Dessa ringar hindrar djuret från att lösgöra sig själf.

Då kreaturen t. ex. vid eldsvådetillfälle skola lösgöras, förskjutes stängen så att sidokrokarna dragas bort från det ena haket. Den ena ändan af bindselkättingen blir då lös och drages vid kreaturets stråfvanden att bli fritt genom den andra kättinglänkens ringar, hvarpå djuret är löst och ledigt.

Den lofvande uppfinningen kommer att patenteras i flera länder.

Glöm ej brandkårmuseet!

Helsingborgs brandkår delvis omorganiserad.

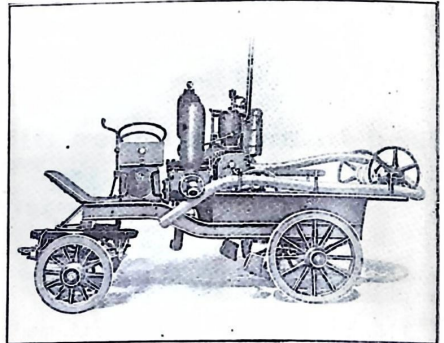
I en skrivelse till brandstyrelsen har brandchefen löjtnant H. Fogelklou i mars månad innevarande år framhållit behovet af en del förändringar bland personalen vid brandkåren och ingifvit ett förslag till densammans omorganisation.

Uti denna sin skrivelse påvisade brandchefen först att enligt de villkor som Skånska brandförsäkringsinrättningen uppställt för det årliga anslaget till Helsingborgs stad af 8,400 kr., skulle vid stadens brandkår förutom den kasernerade kåren finnas en reserv af 60 man. Emellertid torde nyttan af denna reservkår, som årligen betungade staden med en utgift af minst 1,630 kr., reduceras till lika med noll bland annat på grund af omöjligheten att vid eldsvådor kunna sammankalla kåren. Styrelsen för Skånska brandförsäkringsinrättningen har också insett detsamma och inventuellt medgifvit, att därest Helsingborgs stad ökade sin fasta kår till 15 ordinarie och 12 extra brandsoldater finge hela brandkårens reserv indragas. Emellertid vore det enligt brandchefens

mening alldeles nödvändigt, att den fasta kåren icke kvarstannade vid den lilla numerär, den om dagen utgjordes af. Utaf de 10 man, som utgjorde antalet för de ordinarie brandsoldaterna, hade en alltid fridvagn och en var kommanderad till telegrafstjänst. I lyckligaste fall utgjorde då, därest ombulansvagnen icke vore i bruk eller någon borta från stationen för intagande af måltid, för teatervakt eller dylikt, af blott 8 man.

Nattetid fanns däremot mera godt om folk för släckande äfven af en rätt vidtomfattande eldsvåda, men denna personal utgjordes till hälften af de extra brandsoldaterna, hvilka varit sysselsatta med sitt arbete hela dagen och ej besutto samma öfning eller färdighet i brandredskapens begagnande, som de ordinarie brandsoldaterna, men däremot vore betydligt öfverlägsna de reservkåren tillhörande.

En ökning däremot af de ordinarie brandsoldaternas antal från 10 till 15, af hvilka 3 i motsats till förut 2 blefvo uttagna till korpraler, ansåg brandchefen skulle medföra, att Helsingborgs fasta brandkår skulle såväl dag som natt vara tillräckligt manstark för att möta äfven mycket stora eldsvådor.

Motorsprutan "MERIT"

5 hkr.

Lättskött och absolut tillförlitlig.
Driftkostnad ca 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en
25 met. vägrät, 20 met. lodrät stråle.

Ca 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motorafdelningen.

Göteborg.

Stockholm.

Malmö.

För att stödja den ordinarie kåren behöfdes en kår af extra brandsoldater på 12 man i motsats till förut 10 för att användas vid särskildt stora eldsvådor.

Fyra man af dessa skulle göra vakt å brandstationen hvar natt och alla ha larmklockor i sina hem och å arbetsplatserna.

På så sätt finge Helsingborg en kår på 27 man uniformeradt brandmanskap.

Vidare har brandchefen framhållit, att då vid stadens brandkår upprättats en brandsergeantbefattning mera än brandordningen stadgar eller Skånska brandförsäkringsinrättningen fordrat för årliga anslaget af 8,400 kr., ansåg han det vara lämpligt att då den nuvarande vice brandchefens treåriga funktion upphör — eller närmare bestämdt den 1 mars 1914 — denna befattning indrages jämte ena brandsergeantsbefattningen och förenas till en brandlöjtnants- och samtidigt vice brandchefsbefattning, såsom förhållandet är t. ex. i Malmö och Norrköping. Genom att sammanslå de aflöningsförmåner, som åtnjutas vid de nuvarande båda tjänsterna, skulle Helsingborgs brandkår utan ökad utgift kunna få en vid någon fast brandkår fackmässigt utbildad person, som kunde deltaga i den dagliga tjänsten som brandchefens närmaste man.

Denna omorganisation af brandkåren, som brandstyrelsen till alla delar tillstyrkt och sedan vunnit stadfullmäktiges stadsfästelse, utfördes, med undantag af tillsättande af brandlöjtnantsbefattningen, den 1 sistlidne juli.

Brandkåren skall således numera bestå af:

- 1 brandchef
- 1 brandlöjtnant (vice brandchef)
- 1 brandsergeant (maskinist)
- 3 brandkorpraler
- 12 ordinarie brandsoldater
- 12 extra brandsoldater.

Aflöningen till brandlöjtnanten skulle enligt förslaget blifva: Lön kr. 2,500: — och hyresersättning kr. 450: —. eller tillsammans kr. 2,950: —.

Af Skånska brandförsäkringsinrättningen har staden att förvänta ett med 1,500 kr. förhöjdt årsanslag.

Blixtvådan hos olika trädslag.

Hos landtbefolkningen har det sedan urminnes tider rådt den föreställningen, att olika trädslag äro i olika grad utsatta för blixten. Så t. ex. anses eken ha den olyckliga egenskapen att ofta träffas af åskslag, medan boken sällan träffas af samma öde.

De gamla trodde, att lagerträdet aldrig träffades af blixten, och det berättas om Tiberius, att han under ett åskväder satte en lagerkrans på hufvudet för att skydda sig.

Det är säkerligen inte bara en slump om blixten slår ner i det ena trädet eller det andra, men det är svårt att afgöra, hvad de olika trädslagen härvid spelar för roll och i hvad mån markens beskaffenhet och i synnerhet de underjordiska vattenådorna medverka.

Emellertid har vetenskapen sysselsatt sig rätt flitigt med denna fråga och genom talrika undersökningar och upprättande af statistiskt materiel sökt finna dess lösning.

Den furstliga skogsförvaltningen i Lippe och Schleswig-Holstein har bl. a. föranstaltat dylika undersökningar. Det har visat sig att ekar äro särskildt utsatta för blixtens härjningar. Men i fråga om andra träd föreligga olika uppgifter från olika trakter. I Schleswig-Holstein befunnos popparne vara särskildt blixtvådliga och rent af farligare än ekarne, likaså i Belgien.

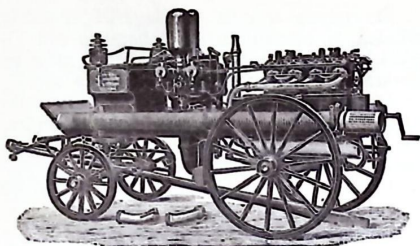
Dr Ernst Stahl, professor i botanik i Jena, har nyligen publicerat en studie i detta ämne. De träd som enligt honom oftast uppsökas af blixten äro barrträd, popplar, ekar päronträd, almar, sälg, askar och akasier. Träd i hvilka blixten sällan slår ned äro al, fågelbärs-träd, lönn, hästkastanj och bok. Hvitboken synes vara allra bäst skyddad för blixten.

Som en mellangrupp angifves lind, apel, körsbärsträd, valnösträd och äkta kastanj. I fråga om björken äro uppgifterna olika. Somliga skogsuppsyningsmän säga sig ytterst sällan ha påträffat björkar som skadats af blixten; på andra håll anses däremot björken vara näst eken mest hemsökt.

Ett flertal forskare ha sysselsatt sig med orsakerna till blixtens förkärlek för vissa träd. »Så länge träd, hus och andra föremål efter ihållande torka ha mycket torra ytor, skriver dr Stahl, och således äro dåliga ledare för elektricitet, blir spänningen mellan de framdragande molnen och jorden svårare utjämnd än om föremålen äro fuktade af regn. Sedan regn inträdt och träd och andra föremål fuktas på ytan blir urladdningarna mindre våldsamma och i synnerhet äro träden mindre utsatta för faran.» Förf. anser det vara af särskild betydelse för träden, att deras yttre delar fuktas, alldenstund det dessförinnan endast är de inre

**Prenumerera å närmaste
postkontor på**

SVENSK BRANDKÄRS-TIDNING!

Henrikssons Motorsprutor,

Stationära och transportabla,

med 2- eller 4-cylindriga motore, fullkomligt driftsäkra

Handkraftssprutor

och all slags annan

Brandredskap.

Priskuranter och offerter på begäran.

Rikstелеф.
6503.
387 b

Akt.-Bol. S. Henrikssons Sprutfabrik, Stockholm Sö.

Telegraf-adr:
Sprutbolaget

safitiga delarne som kunna verka afledande på elektriciteten.

Författaren kommer till den äsikten, att höga träd inpå boningshus aldeles icke äro så goda åskledare utan tvärtom ofta ett farligt grannskap, enär det ligger nära att antaga, att blixten springer öfver på byggnaden, om trädets undre delar äro mindre fuktiga än de öfre.

Hur människor som öfverraskas af åska ute på öppna fältet böra förhålla sig kan vara svårt nog att afgöra, ty blixten kan träffa henne såväl på fältet som under träd. Men man bör afgjort hålla sig borta från boskaps-hjordar och hösåtar.

Skånska Brandkårsförbundet

höll den 28 sislidne juli sitt fjärde årsmöte i Svalöf. Mötet öppnades af brandkårsförbundets ordförande, major C. O. Gabrielson, som i sitt hälsningstal omnämde förbundets och den frivilliga brandkårsrörelsens glädjande tillväxt. Tillsammans uppgå de i Skåne varande frivilliga brandkåren till 48, däraf 31 tillhöra förbundet.

En bland de viktgaste frågorna, som behandlades å sammanträdet, var frågan om nödvändigheten af en brandstadga för landsbygden, hvilken inleddes af kamrer Ernst Hansson, Trelleborg. I det sakrika och upplysande anförandet lämnade inledaren en historisk öfver de lagar och författningar, som sedan urminnes tid funnits till förekommande af eldfara,

samt redogjorde för svårigheterna att numera utan vissa lagbestämmelser, sammanfattade i en brandstadga, kunna få till stånd ett ordnat brandväsende på landsbygden.

Under den följande diskussionen underströks ytterligare behovet af en brandstadga, hvarefter antogs följande framlagda resolution:

»Mötet anser, att en allmängiltig lagstiftning rörande brandväsendet på landet icke utan stora vådor kan längre uppskjutas. Då försäkringsanstalterna icke äro i stånd att reglera eldsfäklningen på landsbygden, framträder behovet af att hithörande angelägenheter ordnas på lagstiftningens väg såsom bjudande nödvändighet. Skånska brandkårsförbundet, som vid flera tillfällen haft anledning fästa myndigheterna uppmärksamhet på nödvändigheten af lagstiftning i berörda syfte, vill därför, med ytterligare understrykande af detta behof, hos centralstyrelsen för Sveriges riksförbund af frivilliga brandkårer anhålla om tillsättande af en kommitté med uppdrag att utarbeta ett för hela rikets landsbyggd lämpligt förslag till brandstadga.»

Brandmän,

som äro villiga att upptaga annonser för **Svensk Brandkårs-Tidning**, torde i och för närmare underrettelsers erhållande snarast skriftligen anmäla sig å tidningens expedition.

Vanlig agentprovision erhålles.

Till Sveriges landskommuner!

På Sveriges landsbygd gå årligen materiella värden, representerande oerhörda summor, förlorade vid eldsvådor, som ej i rätt tid eller på rätt sätt blifva bekämpade. Detta beroende i allmänhet därpå att det saknas nödig släckningsredskap, och där sådan måhända finnes, är den oftast i ett så dåligt skick, att något godt resultat med densamma sällan uppnås. Vidare saknar släckningsmanskapet i de allra flesta fall tillräcklig kunskap i brandmaterielens skötsel och handhafvande, och då eldsvåda inträffar, finns det oftast ingen, som med tillräcklig auktoritet kan på ett effektivt sätt öfvertaga ledningen af släckningarbetet, hvarför detta utföres utan plan och ordning. Förlusterna blifva också härigenom mer än behöfligt stora, och den omständigheten, att det

som brinner är försäkradt, förbättrar ingalunda saken, ty hvad som blifvit lågornas rof är ju en nationalförlust. Att det således inte är bra som det är, torde nog en hvar inse.

För att möjligen till någon del kunna åstadkomma en förbättring uti dessa bedröfliga förhållanden, har Svenska Brandmannaförbundet träffat öfverenskommelse med här nedan angifna, i brandväsendet fullt kompetenta personer, att såsom **brandkonsulenter** på anmodan af vederbörande kommunalstyrelser, mot fria resor och dagtraktamente, på ort och ställe stå landsamhällena till tjänst med råd och upplysningar äfvensom att uppgöra förslag i organisationsfrågor rörande brandväsendets ordnande.

Brandkonsulenter:

Brandförman	K. R. Lindblom,	Stockholm.
d:o	C. Hj. Cederholm,	d:o.
d:o	J. M. Sjökvist,	d:o.
v. Brandchef	R. Reinecke,	Gefle.
Brandmästare	K. Söderberg,	Eskilstuna.
v. Brandchef	Aug. Viberg,	Södertelje.
Brandmästare	K. A. Sandberg,	Vesterås.
d:o	G. A. Welin,	Karlstad.
d:o	O. P. Strähle,	Luleå.
Brandkorpral	A. J. Nordmark,	Lysekil.
Öfverbrandmästare	C. A. Carlsson,	Göteborg.
d:o	Klaes L. Carlsson,	d:o
Brandmästare	Arv. Svensson,	Alingsås.
Öfverbrandmästare	H. Thomée,	Borås.
Brandsergeant	Carl O. G. Brouzell,	Halmstad.
Brandmästare	Johan Wahlström,	Linköping.
v. Brandchef	Adolf Nilsson,	Karlskrona.

Göteborg i Augusti 1912.

Svenska Brandmannaförbundet.

Brandchefsföreningen och fackkunsken.

Vid Svenska Brandchefsföreningens årsammansamling i Örebro 1911 förelåg som bekant till behandling en af brandchefen i Gefle, major Otto von Malmberg, inlämnad motion om ändring af föreningens stadgar i syfte att till föreningens medlemmar kunna antaga en hvar af brandsläkningsväsendet intresserad person, oafsett om han tillhör en brandkårs högre befäl eller ej. Ehuru motionen hade tillstyrks af föreningens styrelse, blef den likväl vid årsmötet afslagen.

Äfven vid det i år i Stockholm hållna brandchefsmötet har major von Malmberg inkommit med motion i samma sak och därvid föreslagit att första punkten af § 2 af föreningens stadgar måtte erhålla följande tillägg: »älvensom — efter styrelsens beprövande — andra af brandsläkningsväsendet med hvad därtill hörer intresserade personer».

Därest denna motion vann föreningens godkännande och föreningen sålunda upphörde att uteslutande vara en brandchefsförening, föreslog han vidare:

»att föreningens namn måtte ändras, förslagsvis till Svenska Brandchefs- och Brandskyddsföreningen; samt

att § 6 af föreningens stadgar måtte ändras så, att styrelsemedlemmarnes antal ökas från 5 till 7 personer och att suppleanternas antal ökas från 3 till 4 personer; älvensom

att styrelsen måtte få i uppdrag att till nästa ordinarie årsammansamling inkomma med yttrande öfver, huruvida med anledning af oivanstående beslut några andra ändringar af eller tillägg till föreningens stadgar kunna anses vara behöfliga».

Förutom Otto von Malmberg hade motionen undertecknats af Elof Tegnér, K. von Feilitzen, Robert Mossberg, G. Hellgren, A. Svinhufvud, Carl G. Borgenstierna, Fredrik W. Kylberg, A. G. Hamberg och Carl Gyllenhammar.

Uti sin skrivelse till brandchefsföreningen anför Major Malmberg bland annat följande:

»Något vägande skäl, hvarför icke enhvar välfredad person, som hyser intresse för brandsläkningsväsendet, skulle beviljas inträde i föreningen, framgick ej af den vid ärendets behandling under förra årsammansamlingen (1911) förda diskussionen.

I verkligheten ställer det sig så, att föreningen aldrig kan hafva skada af att medlemsantalet ökas, men att föreningen i mer

än ett öfseende kan hafva god nytta af att så många intresserade personer som möjligt ingå uti densamma. Härigenom kunna utredningar i till brandväsendet hörande frågor, eldsläknings- och eldfasthetsprof m. m. verkställas med större tillförlitlighet, emedan arbetet kan fördelas på sektioner, inom hvilka personer med särskildt god erfarenhet och sakkännedom kunna insättas.

Föreningen behöfver till sitt stöd godt anseende, förstälse och sympati inom vårt land. Saknas detsamma, kommer föreningen ej att utvecklas. Sluter föreningen in sig i sitt skal, inom hvilket allsidig sakkunskap ej kan påräknas, så betyder detta stillastående. Isolera föreningen sig i stället för att genom godt samarbete och samförstånd befästa sin samhörighet med närsläktade institutioner och och med fackkunniga personer, så skadar föreningen sig själf därigenom. Föreningen har i så fall att i framtiden vänta sig stillastående och tillbakagång samt att blifva urståndsatt och kunna fylla den uppgift, som föreningen bort sträffa efter att nå såsom mål. Men föreningen måste gå framåt, ej tillbaka.

Uppskof med att söka tillgodogöra sig den utvecklingsmöjlighet, som mähända ännu står föreningen till buds, innebär fara ty det kan väl hända, att föreningen framdeles förgäves söker afhjälpa de menliga följderna af ett förhastadt beslut.

Motionen föranledde vid sammanträdet en liflig diskussion, hvarvid flera af de mera framtående brandcheferna ansågo det vara en nödvändighet för föreningen, att få in flera medlemmar af olika praktisk och vetenskaplig bildning samt att föreningen ej utåt finge verka som en vanlig »fackförening», af hvilken staten ej hade något intresse. Dessutom betonades vikten af att föreningen såge på fäderneslandets bästa och riktade sin verksamhet utåt, så att förtroende vunnes och brandcheferna kunde utträta något.

Sedan diskussionen afslutats beslöt föreningen att afgöra frågan vid sammanträdet.

Sluten omröstning begärdes, hvarvid 24 röster afgäfvos för bifall, 23 för afslag och 1 blank sedel.

Förslaget hade sålunda äfven denna gången fallit enär $\frac{2}{3}$ majoritet fordras för stadgeändring. Flera reservationer antecknades.

Frukta de 23 möjligen för att förlora något af sin auktoritet som brandchefer, för den händelse någon »icke brandchef» skulle slippa in i föreningen? Ja, så ser det nästan ut.

Anmärkningsvärda eldsvådor.

Norrköping.

Vid 11-tiden på aftonen d. 12 juli alarmerades brandkåren i Norrköping dels från brandskåp och dels pr telefon. Eld hade utbrutit i en uthusbyggnad vid det mellan Fredriksdal och norra bangårdens västra del belägna bannmästarebostället. Då brandkåren alarmerades stod byggnaden redan i lågor och en tjock rökpelare och ett intensivt eldsken gaf anledning förmoda ett elden fått stor omfattning.

Ett par slangledningar utlades från Fredriksdalskvarteret, hvarefter det brinnande huset, som var af trä med skiffertak, snart dränktes med vatten. Endast några meter norr om den antända byggnaden är en vedaffär belägen och där stora vedupplag, uppgående till flera hundra famnar voro uppstaplade. Det blef för brandmanskapet ett ganska besvärligt arbete att draga fram slangarne öfver de höga vedstaplarna, ett arbete som utfördes med herömvärd raskhet. Vedupplaget hotade flera gånger att antändas. Hade brandkåren icke kommit så hastigt till platsen är det mycket tvefvelaktigt om vedgården kunnat räddas.

Strax före kl. 12 på natten kunde brandkåren efter väl förrättadt värf lämna brandstället. Den antända byggnaden var då fullständigt ramponerad af elden och endast ytterstommen står kvar. Huset, som tillhör statens järnvägar är försäkradt.

Brandchefen blef under släckningsarbetet skadad i ansiktet af taggig stängseltråd, som framdragits öfver ett högt staket och en grind mellan vedgården och bannmästarebostället. Skadan var dess bättre ej af svårare art.

* * *

— En våldsamt eldsåda rasade d. 14 juli på e. m. i Norrköping och lade en större magasinbyggnad vid R. Wahrens stora fabrikskomplex jämte inmeliggande stora lager af shoddy och ull m. m. i aska. Elden utbröt och grep omkring sig med stor snabbhet. När elden efter ett par timmars ihärdigt släckningsarbete kunde anses begränsad var hela magasinshuset med inmeliggande lager fullständigt förstördt. Den materiella skadan beräknas till öfver 100,000 kr.

Elden började i norra ändan af den långa magasinbyggnaden, som sträcker sig längs utmed nästan hela fabriksområdets mot Värmlandsgatan vettande del. Alarmeringen skedde kl. 3,24 e. m. Kort därpå ringde fabriakens vakt, hvilken har sin plats i fabriksområdets motsatta ända, upp brandkåren.

Då brandkåren anlände stod halva byggnaden i lågor och faran för eldens spridning till den stora väfverbyggnaden samt till S:t Olofs bostagsbygg-

nader mitt öfver gatan var öfverhängande, hvarför brandchefen gaf order om att äfven reservkåren skulle utkallas. Slangar lades ut från olika håll och eldhärden bekämpades med en mängd kraftiga vattenstrålar. Att släcka elden var emellertid otänkbart och brandkårens arbete inriktades på att hålla det lössläppta elementet inom vissa gränser. Långe syntes det ovist huruvida dessa bemödande skulle krönas med framgång. Värmlandsgatan mitt för brandstället var inösept i ett svart kväfvande rökmoln och i luften hvirflade brända ulltappar och eldflingor. Hettan var så stark att flera fönsterutor i S:t Olofs byggnader sprungit sönder och husen voro en stund i största fara. Gardinerna för fönstren togos bort för att aflägsna faran och från två slangledningar besprutades husets fasadsida, hvarjämte manskup uppe på taket sköljde äfven detta med vatten.

I den antända byggnaden fortfor elden med öfforminskad häftighet och brandmanskapet och de många frivilliga, som oförtrutet biträde, ledo svårt af den kolossala hettan. A gårdsplanen mellan den brinnande byggnaden och spinneriet lågo stora upplag af ullbalar och trälådor m. m., hvori elden begärligt frossade. I marken strax i närheten har fabriken en benzinkällare, vari förvarades fyra läglar med benzin. Första åtgärden blef att undanskaffa denna eldfarliga vätska för att förebygga faran af en explosion. En annan magasinbyggnad med lager af ull, belägen mitt för den brinnande byggnaden, fattade äfven eld och härmed hotade faran alltmer ett ihärdigt arbete lyckades brandkåren här begränsa elden sedan en del af detta magasin med lager förstörts. Efter ett par timmar kunde elden äfven beträffande andra hotande punkter (väfverbyggnaden och S:t Olof), anses begränsad, men elden fortfor att frossa i de stora ullbalarna och arbetet med eftersläckningen blef både besvärlig och tidsödande.

Först vid 7-tiden på kvällen körde den sista af brandkårens vagnar tillbaka till stationen sedan en större afdelning kvarlämnats för eftersläckningen, som pågick hela natten, hvarvid äfven en afevärd kontingent af fabriakens folk biträde.

Huru omfattande släckningsarbetet var framgår bl. a. däraf att icke mindre än 14 slangledningar användes för att bespruta elden från olika håll. Från brandstationen anlände oupphörligt ny material och hade brandkåren mellan 3- och 4,000 meter slang i verksamhet, hvarjämte fabriakens egna slangar i väfveriet kommo till användning.

Den nedbrunna magasinbyggnaden var uppford i två våningar med plättak. Mot fabriksgården hade byggnaden träväggar, under det yttersidan mot Värmlandsgatan utgöres af en hög tegelmur. Denna, som står kvar till det yttre oskadad, var ett godt skydd. Hade äfven här varit träväggar torde med säkerhet S:t Olofs byggnader icke ha blifvit räddade.

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm Specialaffär för
E. Bergström & Co.
 Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gefle 1901. Statsdiplom Berlin 1901.
Brandmateriel.

Fabrikens samtliga byggnader och inventarier äro försäkrade för en sammanlagd summa af 1,740,000 kronor.

Hur elden uppkommit är obekant men antages anledningen sannolikt vara själfantändning i uilen.

(Tidskrift f. brandväsendet).

Förbundsangelägenheter.

Utlottade andelar i Svensk Brandkårstidning.

I anledning af det uppdrag, som undertecknad i förening med Gefle Brandkårs Kamratförening erhöi vid årsmötet i Falun, att verkställa utlottning af 40 st. andelar i Svensk Brandkårstidning, har detta uppdrag verkställts den 3 augusti, därvid följande nummer utlottades:

Nris 7, 10, 13, 15, 25, 32, 43, 50, 53, 54, 60, 62, 64, 68, 69, 75, 76, 80, 93, 97, 102, 105, 111, 121, 127, 128, 138, 141, 142, 149, 151, 153, 154, 155, 213, 214, 216, 233, 246 och 266.

Utlottade andelar inlösas af undertecknad fr. o. m. den 1 inst. september.

Gefle den 5 aug. 1912.

Reinhold Reinecke.
För Gefle Brandkårs Kamratförening.
P. O. Larsson.

Redovisning

öfver till aflidne brandkorpralen J. Roos efterlämnade barn, influtna medel:

Förut redovisade	Kr. 508: 10
Hernösands brandkår, gn. Andersson	> 17: 50
Västerås > Andersson	> 22: —
Karlskrona > Löfström	> 28: —
Borås >	> 20: 07
Gefle brandkårs reserv, gn. Lundh	> 25: —
f. d. Brandkorpral C. Gustafsson, Gefle	> 2: 50

Kronor 623: 17

och får jag härmed, å de små barnens vägnar, till samtliga givare frambära ett varmt tack.

Gefle den 5 aug. 1912.

Reinhold Reinecke.

Notiser.

Inrikes.

Halmtaken och brandförsäkringsbolagen.
Ett anmärkningsvärdt beslut har fattats af Ingelstads och Järrestads brandstodsforening i Skåne. Vid ett ny-

ligen hållet sammanträde fattades nämligen på styrelsens förslag beslut om att från och med nästkommande år neka försäkring av byggnader, försedda med halm- eller spånatak. Öfvergångsbestämmelserna omfattar en tid af 15 år, så att år 1928 förfalla äldre försäkringar gentemot deltagare, som ej dessförinnan försett sina byggnader med tak af papp eller i fråga om eldsäkerheten därmed jämförligt materiel.

Beslutet har föranledts af den stora eldfara, som halmtaken innebära

Svenska Brandcheffsföreningens styrelse.
Vid föreningens årsmöte i Stockholm den 8 och 9 sistlidne juli, hvarvid större delen af de förutvarande styrelsemedlemmarna, bland dem ordföranden, afsade sig uppdraget, valdes följande styrelse: brandchefen i Kalmar kapten R. Stridsbeck, ordförande, brandcheferna i Göteborg löjtnant G. Ekstedt, i Helsingborg löjtnant H. Fogelklou, i Borås grosshandl. V. Settergren och i Lysekil disponent E. Löfberg, styrelsemedlemmar, samt brandcheferna i Jönköping K. A. Petterson, i Trelleborg kamrer A. Jönsson och i Sundbyberg handlanden K. Ohlin, suppleanter.

Belöningar för rådhighet och nit vid eldsvåda. Till brandkåren i Säfsjö har öfverlämnats dels af innehafvarinnan af järnvägshotellet i Säfsjö fröken Angusta Petterson 100 kronor och dels af intresserade brandstodsbolag Sven, Skandia och Östergötlands län 50 kr. af hvardera eller sammanlagt 250 kr. som uppmantran för visad rådhighet och nit vid eldsvåda i Säfsjö den 10 sistlidne juni. Af detta belopp har brandsstyrelsen beslutadt föreslå kåren att ansöka 150 kr. till inköp af kaskar, lifbälten m. m. å brandmanskapet utöfver hvad som af samhället bestås. Återstående belopp, 100 kr., skulle på lämpligt sätt komma kårens samtliga medlemmar tillgodo.

Tidningen "Svenske Skorstensfejaren", som hitills redigerats af Skorstensfejaremästaren L. J. Karlsohn i Göteborg, kommer från och med innevarande halffår att redigeras af skorstensfejaremästaren A. F. Tollén i Malmö.

Sveriges Skorstensfejaremästareförening höll den 9 dennes i Jönköping sitt femtonde årsmöte under ordförandeskap af skorstensfejaremästaren L. J. Karlsohn, Göteborg.

Som ombud för Danmarks skorstensfejaremästareförening närvaro Vilhelm Lind och O. A. Larsen, Köpenhamn. Norge representerades af Paul Petersen och C. A. Petersen, Kristiania. Anledningen till att ombud från dessa båda länder infunnit sig var den, att man ämnade få till stånd ett samarbete mellan de skandinaviska skorstensfejaremästarna.

Till medlemmar i styrelsen för Sveriges Skorstensfejaremästareförening valdes L. J. Karlsohn Göteborg, ordförande, J. Berglund Karlskrona, vice ordförande, C. Heister, Malmö, sekreterare, H. Ahström, Malmö, kassör, samt H. Ljungkvist, Oskarshamn. En del yrkesfrågor behandlades; bl. a. beslöts, att arbetare, som söker bli upptagen som gesäll i föreningen, först måste genomgå en pröfnings-tid hos någon annan mästare än den hos hvilken han varit anställd.

Anställning vid brandkår.

Gift, nykter och ordentlig plakat med tre års praktik och goda rekommendationer, önskar plats vid brandkår. Svar till "C. L." Svensk Brandkårs-Tidning, Göteborg.